

Golf je venkovní sport, ve kterém samotný hráč nebo malá skupinka hraje malým golfovým míčkem do jamky a používá přitom různé hole. Pravidla golfu definují, že golfová „hra spočívá v hraní míčkem z odpaliště do jamky ranou nebo postupnými ranami v souladu s pravidly“

Má se za to, že golf pochází ze Skotska a byl hrán na Britských ostrovech po několik století. Přestože byl považován za hru pro elitu, v současné době získává širokou popularitu a počet hráčů po celém světě stále roste. Kvalifikované odhady hovoří o šedesáti milionech hráčů golfu na celém světě, což golf podle některých zdrojů řadí na druhé místo v žebříčku počtu hráčů - hned po volejbalu. Golf patří mezi olympijské sporty, poprvé byl zařazen do programu letních olympijských her 1900 a Paříži, a zůstal i na letních olympijských hrách 1904 v St. Louis. Znovu bude na programu olympijských her po 112 letech na letních olympijských hrách 2016 v Rio de Janeiro. Rekord v nejdelším drivu v soutěži drží Mike Austin již třicet šest let? Povedlo se mu to na turnaji National Seniors Open v Las Vegas a odpal byl dlouhý 471 metrů. Ovšem celkově nejdelší drive byl zaznamenán v roce 1990 a pod délkou 593 metrů se podepsal Kelly Murray.

Golfové hřiště

Golfové hřiště se většinou skládá z 9 nebo 18 jamek. Slovo jamka může znamenat skutečnou díru v zemi, do které se má míček dostat, nebo část hřiště od daného odpaliště až k jemu příslušnému *greenu*, na kterém je vyvrtána jamka. Většina jamek má green od odpaliště příliš daleko na to, aby se dal zasáhnout první ranou, proto je mezi greenem a odpalištěm nízko sekaný pruh zvaný *fairway*, po kterém hráč postupuje k jamce. Mezi *fairway* a greenem je tzv. *rough*. Okolní nesezaná tráva se nazývá *rough* a tvoří další překážku. Z důvodu urychlení hry se většinou tráva okolo ferveje seká vysoko na *semirough*

Na jamkách jsou rozmístěny různé překážky, což může být například *bunker* (písečná překážka), ze které se hraje jinak než z trávy, nebo vodní překážka (rybníky, potoky apod.). Tu dělíme na vodu příčnou a podélnou. V překážkách platí zvláštní pravidla, která znesnadňují hru, například v bunkru se hráč před samotným odpalem nesmí dotknout holí písku ani nesmí provést cvičný švih. Pokud míč zůstane v oblasti označené jako vodní překážka, může jej hráč hrát podle podobných pravidel jako v bunkru, nebo s připočtením trestné rány z místa mimo překážku. Pokud míček skončí za označenými hranicemi hřiště, nelze jej z daného místa hrát.

Tráva na greenu je sekaná velice nízko, asi jen na 3 mm, takže míč se může po zemi koulet na vzdálenost několika metrů. Ráně na greenu, při které se míček nevznesse do vzduchu, se říká *putt*

(a ten se *patuje*

). Greeny bývají různě zvlněné, což znesnadňuje správné míření. Samotná jamka má průměr 10,9 cm a měla by mít hloubku 10 cm. Vyztužuje se umělohmotnou vložkou, do které lze zapíchnout dlouhou tyč s vlajkou, která umožňuje viditelnost jamky i z velké vzdálenosti. Pozice jamky na greenu není stálá a může se den ode dne, i mezi jednotlivými koly turnaje, měnit.

Par

Každá jamka je označena *parem*. Par je číslo závislé na obtížnosti každé dráhy. Par je teoretický počet ran, na který by zkušený golfista měl jamku zahrát. Obvyklá hodnota této vzdálenosti pro jamky s *parem* 3 je do 224 metrů, pro par 4 od 225 do 434 metrů a pro par 5 více než 435 metrů. Golfista by se na dvě rány pod par měl dostat na green a pak potřebovat ještě dva *paty*. Tzn., že např. u krátkých zalomených (takzvaný *dogleg*) jamek není možné hrát první ranou na green i když jsou kratší než 224 metrů, pravidlo vzdáleností a paru tedy v těchto případech neplatí. Zahrání jamky na jednu ránu se nazývá *Hol*

e-in-one

nebo též

Ace

(*eso*), třemi ranami pod par se nazývá

Albatros

, dvěma ranami pod par

Eagle

, jednou pod par

Birdie

, jednou (dvěma, třemi) přes par

bogey

(

double bogey

,

triple bogey

). Celkový par všech jamek osmnáctijamkového hřiště bývá většinou 72, ale záleží na obtížnosti hřiště.

Obvyklý par podle délky jamky

Muži

* Par 3 – 230 m (250 yardů) a méně až 630 (451 až 690 yardů) * Par 4 – 231 až 410 m (450 yardů) * Par 5 – 411

* Par 6 – 631 m (691 yardů) a více

Ženy

* Par 3 – 190 m (210 yardů) a méně – 371 až 526 m (401 až 575 yardů) * Par 4 – 191 až 370 m (211 až 400 yardů) * Par 5

* Par 6 – 527 m (575 yardů) a více

U většiny hřišť bývají další zařízení, které nejsou součástí herního prostoru. Jsou to tréninkové prostory: cvičný green, bunker a tréninková louka (*driving range*).

Ekologie

Podle citovaných zdrojů je spotřeba vody na monokulturních trávnících enormní a za jednu letní sezónu je v USA spotřebováno v průměru 490 litrů vody na m². Je ovšem zcela zřejmé, že tato informace je značně zavádějící. Greenkeeperi (t.j. golfoví zahradníci pečující o hřiště) vodu spotřebovávají tak, že zalévají trávni porosty hřiště. Oněch 490 litrů vody na čtvereční metr se opět vsákne do země, odkud bylo předtím vyčerpáno. Jde tedy o dokonalou úroveň recyklace.

Hra

V golfu existují dva hlavní typy hry. Tou známější a častěji hranou na turnajích je takzvaná *hra na rány*

. Druhým typem je takzvaná *hra na jamky*

.

- *Hra na rány* je založena na hraní určitého počtu jamek v daném pořadí. V jednom kole se hraje 18 jamek, na devítijamkových hřištích se proto chodí dvakrát 9 jamek. Na každé

jamce se začíná odpalem z odpaliště a pokračuje se dalšími ranami, dokud míček neskončí v jamce. Cílem je použít co nejméně ran.

- *Hra na jamky*, tzv. *jamkovka*, se od hry na rány liší tím, že dva hráči hrají proti sobě. Na každé jamce ten hráč, který ji zahraje menším počtem ran, obdrží jeden bod. Pokud oba hráči zahrají danou jamku stejným počtem úderů, dostává každý z nich půl bodu. Ve hře zvítězí ten hráč, který po odehraném kole má více bodů. Hra může skončit i dříve, než po odehrání všech jamek, pokud již na zbývajících jamkách nemůže hráč s menším počtem bodů předstihnout svého protihráče.

Hráči chodí po hřišti po skupinkách zvaných *flight* ve dvou, třech nebo čtyřech, někdy doprovázeni nosiči (*caddie*, „kedík“), kteří nosí hole a pomáhají hráči. Každý hráč hraje svým míčem (vyjma jiných variant her) od odpaliště k jamce. Po odehrání z odpaliště hraje první ten, jehož míč je nejdále od jamky. Na dalším odpališti hraje první ten, který dosáhl nejnižšího počtu ran.

Každý hráč funguje jako zapisovatel jinému hráči ve skupině, tedy do skórkarty zapisuje jeho výsledky na jednotlivých jamkách. Pro kontrolu si může zapisovat i vlastní výsledky. Ve hře na rány je výsledkem součet počtu ran a trestných ran. Trestná rána není skutečná rána, ale trest uložený podle pravidel.

Hole

Hráč k odehrání míčku používá hole (*anglicky clubs*). Golfová hůl se skládá z hlavy (*clubhead*),

násady (*shaft*

) a držadla (*grip*

grip

). Hole se dělí na

patry

(

putters

),

železa

(

irons

),

hybridy

(

hybrids

) a

dřeva

(
woods

). Puttery jsou hole specifické pro "doražení" míče do jamky. Jejich úderová plocha je skoro kolmá k zemi, takže míče se jen kutálejí. Železa mají hlavu vyrobenou z kovu. Hybridy jsou hole, které vypadá téměř jako dřevo, ale liší se váhou a výplní bání. Je to tedy něco mezi železem a dřevem. Dřeva byla původně vyráběna ze dřeva, nyní se používají kovy, na úderovou plochu ocel a na další část titan, většinou bývá dolní část hole zvaná

hlava

dutá. Železa se používají obecně na kratší a přesnější rány, dřeva naopak pro dlouhé rány.

Hole se liší délkou a sklonem úderové plochy (

loft

).

Železa se používají nejvíce v označení 3 až 9, kde nejmenší sklon a největší délku má hůl č. 3. Čím menší číslo, tím menší sklon hlavy a delší shaft. Výsledkem je delší rána. Na nejkratší rány, přihrávky na green, se používají tzv. *wedge*, kterých je několik druhů. Nejmenší sklon má *pitching wedge*

, přičemž sklon hlavy této hole je 48° a označuje se PW, zřídka

gap wedge

– 52°, označení

G

. Další hůl

sandwedge

má sklon 54–56°, označení SW.

Lobwedge

se sklonem 58–60°, označuje se buďto sklonem hlavy nebo písmenem

L

. Wedge s největším loftem se nazývají

trouble wedge

se sklonem až 64°. Jak napovídá název, *pitching wedge* se používá na hraní úderů chip a pitch. *Gapwedge* je na hraní z hlubokých jam. *Sandwedge* je určena pro hru z pískové překážky (bunkru) a *lobwedge* a *trouble wedge* jsou určeny pro krátké obloučky (loby). U dvou posledních holí se udává ještě parametr

bounce

, což je to vyboulení na spodní straně hole, které určuje, jak hluboko se hůl ponoří při úderu do země.

Dřeva se většinou používají na dlouhé rány. Dělí se na *drivery* a *fairwayová dřeva* (nejčastěji 3, 4, 5, ale také 7,9). Fairwayová dřeva jsou určena pro hru z fairwaye, tj. krátce střiženou část hřiště. Tráva se stříhá na cca 2 cm, takže je možné provést úder dřevem a jakoby smést míček z trávy. Driver je určen pro nejdélejší rány, má velkou hlavu a hraje se z

týčka

(

tee

) - většinou dřevěného kolíčku a hrají se s ním odpaly. Nyní se už ale vyrábějí i týčka z plastu, které se po úderu nerozlomí. Jejich nevýhodou však je, že pokud ho hráč po odpalu nenajde, trvá déle než se rozloží. Driver byl dříve značen jako č. 1, nyní se označuje sklonem úderové plochy většinou od 8,5° do 11°.

Podle pravidel může mít hráč s sebou na hřišti nejvýše 14 holí.

Odkazy

[Česká golfová federace](#)